

> Retouradres POSTBUS 20201 2500 EE Den Haag

Algemene Rekenkamer
De president van de Algemene Rekenkamer
Postbus 20015
2500 EA Den Haag

**Directoraat-Generaal van
de Rijksbegroting**
Directie Begrotingszaken

Korte Voorhout 7
2511 CW Den Haag
POSTBUS 20201
2500 EE Den Haag

Onze referentie
2026-0000155291

Datum

Betreft Bestuurlijke reactie Staat van de Rijksverantwoording 2025

Geachte heer Duisenberg,

Hierbij ontvangt u mijn reactie op het conceptrapport Staat van de Rijksverantwoording 2025 (SRV). Ik wil u graag danken voor uw waardevolle inzichten. In mijn reactie ga ik in op een aantal belangrijke thema's uit de SRV. De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) reageert in een afzonderlijke brief op onderwerpen betreffende de niet-financiële bedrijfsvoering en de uitvoering in het kader van zijn coördinerende verantwoordelijkheid. Voor een reactie op uw conclusies verwijs ik u naar de bestuurlijke reacties van de betreffende bewindspersonen op uw departementale verantwoordingsonderzoeken.

Doelen, resultaten en risico's

De SRV vraagt aandacht voor duidelijke doelen en resultaten. Ik onderschrijf dit belang. Ik ben daarom erkentelijk dat u ten opzichte van vorig jaar verbetering ziet in het rapporteren van concrete doelen en resultaten in de jaarverslagen. De Rijksbegrotingsvoorschriften schrijven momenteel al voor om in het jaarverslag per beleidsartikel de beleidsconclusies op te nemen. Daarnaast werk ik aan de uitwerking van de motie van der Lee over doelen en resultaten in begrotings- en verantwoordingsstukken. Ik heb ook kennisgenomen van uw hoogrisicolijs. Aandacht voor risico's is van belang om weloverwogen beleidskeuzes te kunnen maken. Het FJR en de departementale jaarverslagen besteden aandacht aan de risico's voor de goede inning en besteding van belasting- en premiegeld, naar aanleiding van het focusonderwerp dat is opgenomen op verzoek van de Tweede Kamer.

Met veel belangstelling heb ik verder kennisgenomen van uw onderzoek naar periodieke rapportages. Met u onderschrijf ik het belang van beleidsevaluaties en het gebruik door de Tweede Kamer hiervan. Voor mijn inhoudelijke reactie verwijs ik naar de bestuurlijke reactie op het rapport 'Evaluaties evalueren' dat deze Verantwoordingsdag ook verschijnt.

Rijksbrede financiële bedrijfsvoering en onrechtmatigheden

Over 2025 rapporteert u 42 onvolkomenheden. De geplaatste kanttekeningen bij uw verklaring van goedkeuring bij de Rijksrekening neem ik serieus. U constateert dat het aantal onvolkomenheden op financieel beheer, met name bij inkoop, is gedaald en dat de uitgaven en ontvangsten binnen de tolerantiegrens zijn gebleven. Dit is goed nieuws. Er resteren echter diverse langer durende onvolkomenheden en daarnaast zijn de onrechtmatigheden bij de verplichtingen

Datum
24 april 2026

Onze referentie
2026-0000155291

gestegen. Vanuit de kaderstellende rol zal mijn departement zich blijven inzetten voor de versterking van het financieel beheer. Dit doen we bijvoorbeeld door het vereenvoudigen van regelgeving, zoals afgelopen jaar de Regeling Financieel beheer, en het versterken van kennisuitwisseling. Zo hebben mijn medewerkers in 2025 het ministerie van Buitenlandse Zaken (BZ) ondersteund bij de uitvoering van hun verbeterplan. Dit zetten we in 2026 voort. Net als de Algemene Rekenkamer hecht ik belang aan naleving van de wet- en regelgeving en rechtmatige besteding van middelen, met een gedegen onderbouwing en motivatie van gemaakte keuzes. Ik zal hier blijvend aandacht voor vragen.

U merkt een niet in geld te duiden onzekerheid bij volledigheid van de belastingontvangsten op. Tevens benoemt u de verouderde systemen als risico voor de ontvangsten. Voor beide onderwerpen verwijs ik u naar de bestuurlijke reactie bij het jaarverslag IX Financiën en Nationale Schuld. Ik ga hier in op uw kanttekening bij de onzekerheid over de volledigheid van de belastingontvangsten in verband met een ontoereikend M&O-beleid en op de continuïteit IT-systemen bij de Belastingdienst.

Financiële informatie van het Rijk

De SRV 2025 geeft aan dat de begrotingen die het parlement goedkeurt gebaseerd zijn op ramingen, die in 2025 in veel gevallen niet realistisch waren. Het kabinet erkent dat ramingen zich gedurende het jaar anders ontwikkelen dan vooraf is begroot, maar ziet ook dat er verbeteringen hebben plaatsgevonden. Zo is bij begroting 2025 rekening gehouden met 7,1 miljard euro aan onderuitputting. Hiervan is 5,7 miljard euro gerealiseerd (onderuitputting en andere meevallers). Daarbij is de onderuitputting in 2025 (4,6 miljard euro) afgenomen ten opzichte van eerdere jaren (6,0 miljard euro bij FJR 2024). Deze dalende trend is ook te zien bij de kasschuiven die zijn gedaald van 11,0 miljard euro in 2024 naar 5,0 miljard euro in 2025. Ik heb in 2025 de Expertgroep Realistisch Ramen gevraagd de oorzaken van ramingsafwijkingen te onderzoeken en hoe dit te verbeteren. Het kabinet volgt de aanbevelingen op en blijft zich inzetten zo realistisch mogelijk te ramen en het beleid uit te voeren zoals dat is begroot.

Naast realistische begrotingen zet ik mij in voor een ordentelijk begrotingsproces. Met de Algemene Rekenkamer deel ik het belang van tijdige autorisatie van de begrotingen. Een goedgekeurde begroting draagt bij aan stabiliteit en geeft duidelijkheid over het te voeren beleid. Dit is de gezamenlijke verantwoordelijkheid van het kabinet en het parlement.

Hoogachtend,

de minister van Financiën,

E. Heinen